

گفت و گویی با دکتر علیرضا رحیمی
فعال حوزه رسانه و کودک

برنامه سازی کودک تنها لوس حرف زدن نیست

برای بسیاری از ما شکایت برخی والدین از فرزندان خود به دلیل قانون گریزی فرزندان شان امری آشناست؛ روانشناسان معتقدند که قسمت اعظمی از این معضل به دلیل کم اطلاعی و در نتیجه رفتارهای نادرست والدین در رابطه با فرزندان ایجاد می شود. اما مسلماً عوامل دیگری نیز در ایجاد چنین مشکلی نقش دارند. یکی از عواملی که می تواند تأثیرات مثبت و منفی مهمی بر رفتار کودکان و به طور مشخص قانون مداری و قانون گریزی آنان داشته باشد رسانه است. احتمالاً مهم ترین رسانه ای که کودکان با آن سروکار دارند، تلویزیون است، پس قاعدتاً بررسی نقش این رسانه می تواند در موضوع مورد بحث قابل توجه باشد. قانون گریزی کودکان از اهمیت بالایی در مباحث سلامت خانواده و جامعه برخوردار است؛ کودکان امروز در جامعه فردا به عنوان عضوی از جامعه ویژگی های خود را بروز می دهند و قانون گریزی کودک می تواند زمینه ساز بروز شخصیتی ناسالم در آینده جامعه باشد. لذا با توجه به اهمیت موضوع بر آن شدیم تا درباره تأثیرات صدا و سیما بر شخصیت و قانونمندی کودکان گفت و گویی ترتیب دهیم با جناب دکتر علیرضا رحیمی، ساگامی در شناخت بهترین موضوع برداشته باشیم. دکتر رحیمی در حوزه رسانه و کودک فعالیت های بسیاری داشته اند که از مهم ترین آنها می توان به پروژه کودک، دین و رسانه نام برد که زیر نظر اتحادیه رادیو و تلویزیون اسلامی انجام پذیرفته است.

به عنوان سؤال اول بفرمایید

قانونمندی کودک تا چه اندازه در تحکیم پایه های خانواده و همچنین آینده کودک و اجتماع مهم و ضروری است؟

در تمام دنیا بحث جدی داریم تحت عنوان آموزش ارزش ها؛ این موضوعی تخصصی در حوزه تعلیم و تربیت است و عنوانی عمومی تر از اخلاق را در برمی گیرد. بخشی از این ارزش ها تحت عنوان آموزش حقوق شهروندی مطرح می شود که برای زندگی در جهان امروز و ساخت یک نظام دموکراتیک به معنای واقعی روی آن سرمایه گذاری می شود و در غالب آموزش های رسمی و غیررسمی ارائه می شود. بخش دیگری از این آموزش ها به طور خاص مربوط به مباحثی است همچون احترام به قوانین الهی که در جوامع مختلف و ادیان مختلف وجود دارد. به هر حال دنیای عقلانی امروز به این نتیجه رسیده است که اگر کودکان تحت این گونه آموزش ها قرار نگیرند، جامعه دچار زیان می شود و باید این گونه مسائل را کودکان بیاموزند و در خیلی از نقاط دنیا اهمیت آنها حتی بیش از آموزش مهارت های شناختی پایه مثل خواندن و نوشتن و حساب کردن است و معتقدند مشخصه انسان تربیت یافته، این است که به عنوان شهروند خوب و مفید و فعال در جامعه ایفای نقش کند و این موضوع جزو ضروری ترین آموزش های کودکان محسوب می شود.

تلویزیون باید دست کم ضد تربیت نباشد

به طور کلی تأثیر صدا و سیما بر تربیت کودکان و شکل گیری شخصیت آنان را چگونه تبیین می کنید؟

اگر بخواهیم به طور مشخص روی تلویزیون متمرکز شویم، باید بگوییم در دنیا بسیار در این مورد بحث شده است. عده ای تلاش کردند تلویزیون را به یک ابزار تربیتی تبدیل کنند و روی میزان موفقیت آنها بسیار تحقیق و بررسی شده است. به عنوان مثال در کشور آمریکا مطالعات

